

STRATEGI
PROGRAM
PLAN
▶ **POLICY**
RIKTLINJER
REGLER

PLACERINGS- POLICY FÖR PENSIONSFONDEN

HÖGANÄS
KOMMUN

Fastställt av: Per Broman

Datum: 2013-09-13

För revidering ansvarar: Lucie Cesar

För eventuell uppföljning och tidplan ansvarar: Per Broman

Dokumentet gäller för: Placeringspolicy

Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel för Höganäs Kommun

Antagen av kommunfullmäktige i Höganäs kommun 2013-11-21

Uppdaterad enligt beslut av kommunfullmäktige i Höganäs kommun 2016-02-25

1 ÖVERGRIPANDE FÖRVALTNINGSSTRATEGI GÄLLANDE PENSIONSMEDEL	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Det övergripande förvaltningsmålet	5
1.2.1 Riskbegränsning	6
1.2.2 Infasning	6
2 ÖVERGRIPANDE PLACERINGSREGLER	6
2.1 Tillåtna tillgångsslag	6
2.2 Övergripande placeringslimiter	7
2.3 Likvida medel i svenska kronor	7
2.4 Svenska räntebärande värdepapper	7
2.5 Svenska aktier, aktiefonder och aktierelaterade instrument samt utländska aktiefonder och aktierelaterade instrument	9
2.5.1 Svenska aktier och aktiefonder samt utländska aktiefonder	9
2.5.2 Svenska och utländska aktierelaterade instrument	9
2.6 Alternativa tillgångar	9
2.7 Ansvarsfulla placeringar	9
2.8 Belåning samt återinvestering av kuponger och utdelningar	10
2.9 Rebalansering vid överträdelse av övergripande placeringslimit	10
3 FÖRVALTNING AV KAPITALET	10
3.1 Utvärdering mot index	10
3.1.1 Extern förvaltares behörighet	11
3.1.2 Urvalskriterier för externa förvaltare	11
3.1.3 Externa förvaltarens åtaganden	11
3.1.4 Avveckling av förvaltare och fonder	11
4 RAPPORTERING	11
4.1 Rapporteringens syfte	11
4.2 Ansvar	12
4.3 Månadsrapport	12
4.4 Årsrapport	12
5 FÖRDELNING AV ANSVAR OCH BEFOGENHETER	12
5.1 Kommunfullmäktiges ansvar	12
5.2 Kommunstyrelsens ansvar	12
5.3 Kommunledningskontorets ansvar	12
6 DEFINITIONER AV VANLIGT FÖREKOMMANDE TERMER	14

Förvaltningen av pensionsmedel ska ske enligt nedanstående placeringsregler.

1.1 BAKGRUND

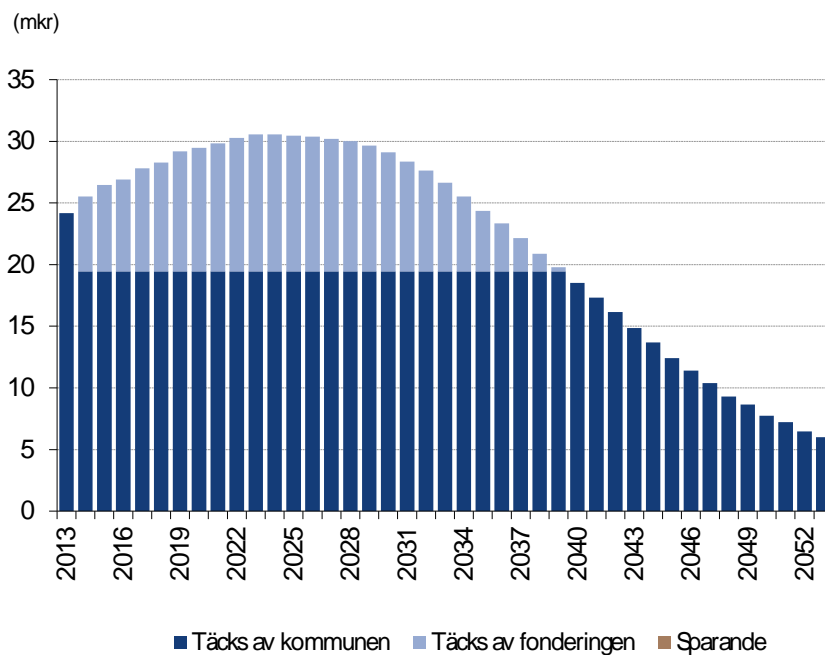
Höganäs kommun ("kommunen") har avsatt kapital för att minska likviditetsmässiga påfrestningar som primärt kommer av kommunens pensionsåtagande redovisat som ansvarsförbindelse. Kommunens ansvarsförbindelse består av förmåner intjänade fram till 1997-12-31 och är en skuld till kommunens anställda som löper med en viss ränta och löptid samt med inflation. Kommunens pensionslöften är utställda i dagens penningvärde, vilket innebär att de ska räknas upp med inflationen ända tills de betalas ut. Detta för att de anställda ska ha en bibehållen köpkraft.

Detta innebär att kommunen i sina placeringar i relativt hög utsträckning vill matcha utbetalningarna från ansvarsförbindelsen. Detta för att minimera risken för att inte ha tillräckligt med medel när utbetalningarna uppstår.

1.2 DET ÖVERGRIPANDE FÖRVALTNINGSMÅLET

Det övergripande förvaltningsmålet är att möta pensionsutbetalningarna hänförliga till ansvarsförbindelsen (PA-KL). Kommunens mål är att trygga de utbetalningar som överstiger 20 Mkr från 2014. Detta definieras som det övergripande förvaltningsmålet. Detta är framtaget utifrån skulddata från kommunens skuldadministratör (KPA) per 2012-12-31 beräknat med den statliga realräntekurvan per 2013-08-31. Hänsyn är vidare taget till värdet på pensionsfonden per 2013-08-31 vilket uppgick till 203,3 Mkr

1.2.1 RISKBEGRÄNSNING

Den övergripande risken är att de förvaltade medlen inte ska räcka till för att uppnå förvaltningsmålet. Vid en helt riskfri förvaltning placeras alla medel i tillgångar som perfekt matchar de pensionsutbetalningar som pensionsåtagandet omfattar. Genom att hålla en variabel andel riskfyllda tillgångar, exempelvis aktier, kan däremot den förväntade avkastningen ökas betydligt. Det riskmått kommunens portfölj främst ska mäta sig mot är att en given procentandel av det övergripande förvaltningsmålet alltid ska kunna garanteras, vilket kan karakteriseras som kommunens säkerhetsgolv. Detta säkerhetsgolv kan justeras uppåt över tiden, men är initialt satt till 90 %

1.2.2 INFASNING

Inledningsvis kommer pensionsfonden inte att vara placerad i enlighet med samtliga riktlinjer. Detta beroende på att pensionsfonden kommer att infasas under maximalt en period på ett år.

2 ÖVERGRIPANDE PLACERINGSREGLER

2.1 TILLÅTNA TILLGÅNGSSLAG

Pensionsfondens medel får placeras i följande tillgångsslag. En detaljerad beskrivning över tillåtna tillgångsslag återfinns längre fram i policyn:

- Likvida medel i svenska kronor
- Svenska räntebärande värdepapper
- Svenska aktier, aktiefonder och aktierelaterade instrument
- Utländska aktiefonder och aktierelaterade instrument
- Alternativa tillgångar

Med aktierelaterade instrument avses strukturerade produkter som aktieindexobligationer och andra typer av instrument för att nå aktieindexexponering som inte står i strid med övriga begränsningar i denna instruktion.

2.2 ÖVERGRIPANDE PLACERINGSLIMITER

Procenttalen i följande tabell anger lägsta och högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få utgöra av pensionsfondens totala marknadsvärde.

Tabell 2-1 Övergripande placeringslimiter för tillgångsslagen

Tillgångsslag	Min	Max
1. Likvida medel i svenska kronor	0 %	10 %
2. Svenska räntebärande värdepapper	50 %	100 %
Duration	0 år	15 år
3. Svenska aktier, aktiefonder och aktierelaterade instrument	0 %	15 %
4. Utländska aktiefonder och aktierelaterade instrument	0 %	25 %
5. Alternativa tillgångar	0 %	20 %

2.3 LIKVIDA MEDEL I SVENSKA KRONOR

Placering på räntebärande konto definieras som likvida medel. Vid extrema marknadssituationer har kommunen möjlighet att placera hela pensionsfondens kapital i likvida medel. Ett sådant beslut ska skriftligt dokumenteras och motiveras av kommunen samt utvärderas med maximalt 3 månaders mellanrum.

2.4 SVENSKA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Pensionsfondens medel, vad det gäller räntebärande papper, får placeras i:

- Värdepappersfonder registrerade hos Finansinspektionen eller motsvarande organ inom EU bestående av räntebärande värdepapper med god kreditvärdighet och riskspridning. Fondens värde ska kunna gå att följa

kontinuerligt samt realiseras med kort varsel samtidigt som den genomsnittliga kreditvärdigheten ska vara tillfredsställande.

- Direkt i svenska räntebärande värdepapper (denominerade i SEK) som är offentligt utbudna och som löpande prissätts.

Vid placering i direkt räntebärande värdepapper gäller nedanstående limiter. Procenttalen i tabellen nedan avser andelar av pensionsfondens marknadsvärde samt maxandel per emittentkategori. Mängden kreditrisk som får tas beror på hur lång löptid underliggande instrument har samt hur stor del instrumentet utgör av pensionsfonden. Värden inom parentes avser kortfristig ratingskala som används på räntebärande värdepapper med en löptid under ett år.

Tabell 2-2 Kreditlimiter

Emittent / Duration	0-2 år	2-5 år	Över 5 år	Max andel per emittent
A. Stater, kommuner, landsting med rating AAA/Aaa (A-1+/P-1)	100 %	100 %	100 %	100%
B. Övriga värdepapper med rating AAA/Aaa (A-1+/P-1)	100 %	85 %	70 %	15% (25%)
C. Värdepapper med rating lägst AA-/Aa3 (A-1/P-1)	70 %	50 %	40 %	10% (20%)
D. Värdepapper med rating lägst A-/A3 (A-2/P-2)	40 %	30%	20 %	5% (15%)
E. Värdepapper med lägst rating BBB-/Baa3 (A-3/P-3)	20 %	10 %	5%	5% (10%)

I första hand ska värdepapprets rating användas och om det inte finns, används emittentens rating.

Om löptiden på ett instrument är kortare än 1 år får kortfristig rating användas. Kort rating översätts till lägsta motsvarande långa rating i tabellen ovan. Översättningstabell återfinns under avsnittet definitioner.

Räntebärande värdepapper utan rating, men med statliga garantier faller under kategori C. Kommuner och landsting utan rating hamnar också i denna kategori. Ovanstående gäller rating enligt Standard & Poor's eller Moody's. Om låntagaren har rating från både Standard & Poor's och Moody's, krävs att minst en av dem ligger på angiven nivå.

Placering i värdepapper emitterade av Höganäs Kommun eller närstående bolag är inte tillåtet.

2.5 SVENSKA AKTIER, AKTIEFONDER OCH AKTIERELATERADE INSTRUMENT SAMT UTLÄNDSKA AKTIEFONDER OCH AKTIERELATERADE INSTRUMENT

2.5.1 SVENSKA AKTIER OCH AKTIEFONDER SAMT UTLÄNDSKA AKTIEFONDER

Pensionsfondens aktieplaceringar ska ske i börsnoterade aktier. Aktier hänförliga till ett enskilt bolag, eller bolag inom samma koncern, får utgöra maximalt 10 procent av aktieportföljens marknadsvärde. Undantaget från denna regel är aktier som utgör mer än 10 procent av jämförelseindex som anges i Tabell 0-1. För de aktier som eventuellt utgör mer än 10 procent så får maximalt belopp som investeras motsvara den andel som aktien utgör av jämförelseindex.

2.5.2 SVENSKA OCH UTLÄNDSKA AKTIERELATERADE INSTRUMENT

Med strukturerade produkter avses derivat kombinerade med räntebärande värdepapper i ett och samma strukturerade värdepapper. Gemensamt för placeringar i strukturerade produkter är att en kapitalgaranti på 100 % av det nominella beloppet är ett krav samtidigt som överkursen aldrig får vara större än 10 %. Strukturerade produkter ska som huvudregel betraktas som en placering mot den marknad som produkten skapar exponering gentemot. Det lägger också grunden för vilket tillgångsslag produkten ska klassificeras som. Placering får inte ske i produkter vars konstruktion innebär en kreditrisk som är högre än de limiter som avser kreditrisk i Tabell 2-2.

2.6 ALTERNATIVA TILLGÅNGAR

Genom att investera i tillgångar som uppvisar låg korrelation med den befintliga portföljen kan den totala risken reduceras och avkastningen höjas. Exempel på sådana tillgångar kan vara valutor, råvaror, realtillgångar (ex skog, mark, produktionsanläggningar) och hedgefonder. Investeringar klassas som alternativa efter exponering snarare än den juridiska form som investeringen görs i. Om korrelationen mellan tillgången och den övriga portföljen skulle förändras på ett sådant sätt att innehavet ökar portföljens totala risk så ska detta utvärderas. Dessa investeringar bör vidare ske i former med en kontinuerlig värdering samt betryggande likviditet. Maximal tillåten årlig standardavvikelse för respektive innehav är 10 % och vid flera placeringar ska en så hög nivå som möjligt av diversifiering mellan olika strategier och exponering eftersträvas.

2.7 ANSVARFULLA PLACERINGAR

Vid placeringar ska etiska riktlinjer tillämpas som baseras på svensk lagstiftning, på av riksdag och regering undertecknade deklARATIONER och konventioner inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsrätt och miljöhänsyn, samt på resolutioner eller motsvarande utfärdade av FN och ILO inom ovan nämnda områden. Direkta placeringar ska inte ske i värdepapper utgivna av företag vars huvudsakliga verksamhet utgörs av tillverkning eller försäljning av vapen eller annat krigsmateriel,

produktion av pornografi, tobaksprodukter, spel eller alkoholhaltiga drycker samt sådana som ägnar sig åt prospektering, exploatering, utvinning eller produktion av olja, naturgas, oljesand, och kol. Placeringar i statspapper är undantagna ovanstående begränsningar.

Vid indirekta placeringar i fonder ska eftersträvas att fonden har en placeringsinriktning som så långt som möjligt uppfyller de etiska krav som anges ovan. Vid placeringar i fonder ska innehavets vikt bedömas utifrån ett väsenlighetskriterium där endast mindre avvikelse kan accepteras.

Vid placeringar i strukturerade produkter gäller att emittenten av instrumentet ska uppfylla ovanstående krav.

2.8 BELÅNING SAMT ÅTERINVESTERING AV KUPONGER OCH UTDELNINGAR

Tillgångarna i pensionsfonden får inte belånas. Räntor och utdelningar eller motsvarande avkastning på fondens tillgångar ska återinvesteras.

2.9 REBALANSERING VID ÖVERTRÄDELSE AV ÖVERGRIPANDE PLACERINGSLIMIT

Vid beräkning av pensionsfondens värde och övergripande limit ska dess tillgångar värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Om en placeringslimit enligt tabell 2-1 överskrids ska tillgångar avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid skälig hänsyn ska tas till den risk som överskridandet innebär för pensionsfonden som helhet. Motsvarande gäller om övergripande limit underskrids, varvid tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske.

3 FÖRVALTNING AV KAPITALET

Förvaltningen av kapitalet kan ske såväl internt som externt.

3.1 UTVÄRDERING MOT INDEX

Pensionsfondens primära jämförelseindex är det övergripande förvaltningsmålet under punkt 0. Förvaltningsresultatet ska även utvärderas mot relevanta index som mäter utvecklingen på de olika marknader på vilka placeringarna görs.

Tabell 0-1 Jämförelseindex vid utvärdering

Tillgångsslag	Index
Svenska räntebärande värdepapper	OMRX Total
Svenska aktier, aktiefonder och aktierelaterade instrument	SIX Portfolio Return eller motsvarande
Utländska aktiefonder och aktierelaterade instrument	MSCI AC (total return i SEK) eller motsvarande

Alternativa tillgångar

OMRX T-Bill +2%

Om något av ovan nämnda index upphör att vara relevant för jämförelse av förvaltningen eller upphör att noteras ska annat index utses. Utbyte av index tillsammans med motivering ska meddelas till kommunstyrelsen i den rapport som följer närmast i tiden.

3.1.1 EXTERN FÖRVALTARES BEHÖRIGHET

Eventuell extern förvaltare ska:

- vara ett värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument, 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller utländsk institution som har tillstånd liknande det som anges ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.
- tillgångarna i pensionsfonden ska förvaras hos svenskt förvaringsinstitut med relevanta tillstånd från Finansinspektionen.

Vid beslut av att anlita extern förvaltare av hela eller delar av pensionsfonden ska sådant uppdrag grundas på skriftligt avtal.

3.1.2 URVALSKRITERIER FÖR EXTERNA FÖRVALTARE

Vid val av eventuell extern förvaltare kommer en samlad bedömning av olika kriterier att ligga till grund för beslut. Historiska resultat, organisation, arbetssätt och pris är exempel på kriterier som kommer att beaktas.

3.1.3 EXTERNA FÖRVALTARENS ÅTAGANDEN

Eventuell extern förvaltare ska åta sig att följa denna policy.

3.1.4 AVVECKLING AV FÖRVALTARE OCH FONDER

En övergripande samlad bedömning görs om huruvida förvaltare eller fond ska avvecklas. I en sådan bedömning beaktas historisk prestation samtidigt som framtida prestation och övriga relevanta faktorer uppskattas.

4 RAPPORTERING

4.1 RAPPORTERINGENS SYFTE

Syftet är att informera om pensionsfondens resultat och exponering i relation till fastställda limiter.

4.2 ANSVAR

Samtliga personer och parter delaktiga i arbetet med pensionsfonden ska omedelbart rapportera om händelser som inte kan betraktas som normala i placeringsverksamheten.

4.3 MÅNADSRAPPORT

Kommunledningskontoret eller eventuell extern förvaltare ska månadsvis kontrollera att placeringslimiterna enligt tabell 2-1 dessa riktlinjer följs. Vidare ska minst följande rapporteras månadsvis:

- Pensionsfondens fördelning på olika tillgångslag till de övergripande placeringslimiterna under 0.
- Utveckling av pensionsfonden senaste månaden och under senaste året samt utveckling mot valda jämförelseindex under tabell 3-1.
- Avstämning av pensionsfonden mot riskbegränsningen under 1.2.1. samt sannolikhet för att förvaltningsmålet kan uppnås

4.4 ÅRSRAPPORT

Kommunledningskontoret eller eventuell extern förvaltare sammanställer en årsrapport vilket innebär en skriftlig redogörelse över det gångna årets placeringsverksamhet inklusive en avstämning av denna policy har följts samt en bedömning av det kommande årets utveckling.

5 FÖRDELNING AV ANSVAR OCH BEFOGENHETER

5.1 KOMMUNFULLMÄKTIGES ANSVAR

- Tillse att förvaltningen sker i överensstämmelse med Kommunallagen 8 kap 2 – 3a §§.
- Fastställa placeringspolicyn.

5.2 KOMMUNSTYRELSENS ANSVAR

- Inför kommunfullmäktige att kapitalförvaltningen sker i överensstämmelse med dessa föreskrifter
- Vid behov uppdatera placeringspolicyn

5.3 KOMMUNLEDNINGSKONTORETS ANSVAR

- Kontinuerligt göra uppföljning och utvärdering
- Tillse att finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för denna placeringspolicy

- Initiera och utarbeta förslag till uppdatering av placeringspolicyn och övriga särskilda föreskrifterna.

Förutom ovanstående ansvarsfördelning gäller kommunens ordinarie attestinstruktion.

6 DEFINITIONER AV VANLIGT FÖREKOMMANDE TERMER

Aktieindexobligation	Obligationslån där avkastningen är knuten till ett eller flera aktieindex eller i kombination av ränteplacering.
Aktieportfölj	En förmögenhet som är placerad i aktier.
Ansvarsförbindelse	Del av pensionsskuld som redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse, dvs inte i balansräkningen
Derivatinstrument	Riskhanteringsinstrument som kan härledas till ett underliggande värdepapper, t ex köp- och säljoptioner i aktier, ränteterminer m fl.
Duration	Kan beskrivas som den räntebärande portföljens vägda genomsnittliga återstående löptid. Durationen bestäms av obligationernas och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. Ju högre värde desto mer känslig är portföljen för förändringar i marknadsräntan. Durationen för en s.k. nollkupongsobligation är lika med dess löptid och för en kupongobligation lägre än dess löptid.
Emittent	Utgivare och garant av finansiella instrument.
Exponering	Det värde, uttryckt i kronor eller i procent av den totala portföljen, som förändras pga förändringar i kursen/räntan på ett värdepapper.
Index	Mått på en marknads eller delmarknads värde och utveckling.
Kreditrisk	Risk för att utställaren av ett finansiellt instrument, tex obligation, inte kan infria löftet om återbetalning av lånet.
Likvida medel	Medel på bankkonto och dylikt som kan omsättas med kort varsel.
Likviditet	Mått på omfattningen av handeln, eller omsättningen, i ett instrument eller på en marknad. Även benämning för kassamedel.
Limit	Riskenivå som begränsar innehav av finansiella instrument.
Löptid	Den tid som återstår till ett värdepapper förfaller till betalning.
Marknadsvärde	Värdet av en tillgång (eller en hel portfölj) till kapitalmarknadens rådande prisnivå.
Matchning	Exempelvis att kassaflöden från ett räntebärande värdepapper infaller vid samma tidpunkt och med samma storlek som en pensionsutbetalning
MSCI AC-index	Morgan Stanleys bredare världsindex (All Countries) för globala aktier
Obligation	Skuldebrev med löptid (ursprungligen) över ett år.
OMRX Total-index	Ett sammansatt ränteindex bestående av svenska Statens statsobligationer, statsskuldsväxlar och bostadsobligationer

Option	Finansiellt instrument som ger innehavaren rätten, men inte skyldigheten, att köpa (köption) eller att sälja (säljoption) en viss egendom till ett förutbestämt pris inom en viss tidsperiod. Optionen ger utfärdaren motsvarande skyldighet att sälja eller att köpa egendomen ifråga.
Placeringshorisont	Den tidsperiod under vilken de förvaltade medlen ska vara investerade.
Rating	Av kreditvärderingsinstitut gjord bedömning av sannolikheten för att en skuld kommer att regleras på överenskommen tidpunkt.
Ratingkategorier	Ratinginstituten Standard & Poor's (S & P's) och Moody's Investors Service Inc (Moody's) klassificering av kort- och långfristig upplåning kan illustreras enligt följande:

Översättningstabell för rating

Nationell kortfristig rating	Standard & Poor's		Moody's	
	Kortfristig rating	Långfristig rating	Kortfristig rating	Långfristig rating
		AAA		Aaa
		AA+		Aa1
		AA		Aa2
	A-1+	AA-		Aa3
		A+		A1
	A-1	A	P-1	A2
		A-		A3
K-1	A-2	BBB+	P-2	Baa1
K-2		BBB		Baa2
K-3	A-3	BBB-	P-3	Baa3
		BB+		Ba1
		BB		Ba2
	B	BB-		Ba3
		B+		B1
		B		B2
		B-		B3
		CCC+		Caa1
		CCC		Caa2
		CCC-		Caa3
		CC		Ca
	C	C	Not prime	C
K-4	D	D		

Rebalansering	I det fall portföljens tillgångar utvecklas på ett sådant sätt så att de övergripande limiterna överträds krävs en rebalansering för att åter vara inom stipulerade limiter. Innebär alltså att portföljen viktas om för att återigen vara i balans med limiterna.
Riskmått	Mått för att mäta risk. I vårt fall används sannolikheten för att gå under säkerhetsgolvet som mått på risken.
Ränteportfölj	En förmögenhet som är placerad i räntebärande värdepapper.
SIX PRX-index	SIX PRX är ett aktieindex som ska spegla marknadsutvecklingen av bolag på Stockholmsbörsen. Indexet tar även hänsyn till utdelningar.
Strukturerad produkt	Derivat kombinerade med räntebärande värdepapper i ett och samma strukturerade värdepapper.
Tillgångslag	Räntebärande värdepapper och aktier är två exempel på tillgångslag.
Valutarisk	Risken att utländska tillgångar faller i värde mätt i egen valuta på grund av att den egna valutan stiger / utländska valuta faller.

